

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 739

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 20 noiembrie 2001

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Pagina</u>	
LEGI ȘI DECRETE		DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
620. — Lege pentru ratificarea Acordului dintre România și Bosnia și Herțegovina privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Sarajevo la 20 februarie 2001	1	Decizia nr. 231 din 5 iulie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. f ¹) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, astfel cum au fost modificate prin art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 pentru unele măsuri privind soluționarea cererilor referitoare la acordarea de despăgubiri pentru daune morale.....	5-6
Acord între România și Bosnia și Herțegovina privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor	2-4	Decizia nr. 236 din 5 iulie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 pentru unele măsuri privind soluționarea cererilor referitoare la acordarea de despăgubiri pentru daunele morale.....	6-8
875. — Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre România și Bosnia și Herțegovina privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Sarajevo la 20 februarie 2001.....	4		

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru ratificarea Acordului dintre România și Bosnia și Herțegovina privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Sarajevo la 20 februarie 2001

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Acordul dintre România și Bosnia și Herțegovina privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Sarajevo la 20 februarie 2001.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 4 septembrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALER DORNEANU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 15 octombrie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 7 noiembrie 2001.

Nr. 620.

A C O R D

Între România și Bosnia și Herțegovina privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor

România și Bosnia și Herțegovina, denumite în cele ce urmează *părți contractante*,

dorind să extindă și să intensifice cooperarea economică dintre cele două state pe baza egalității și avantajului reciproc, intenționând să creeze și să mențină condiții favorabile pentru creșterea investițiilor investitorilor unei părți contractante pe teritoriul celeilalte părți contractante,

recunoscând că promovarea și protejarea reciprocă a unor astfel de investiții în baza acestui acord vor conduce la stimularea inițiativei în afaceri și vor spori prosperitatea economică a ambelor state,

au convenit cele ce urmează:

ARTICOLUL 1

Definiții

În sensul acestui acord:

1. Termenul *investiție* va însemna orice fel de activ investit în scopul avantajului economic sau într-un alt scop de afaceri de către un investitor al unei părți contractante pe teritoriul celeilalte părți contractante, în conformitate cu legea și cu reglementările legale ale acesteia din urmă, și va include, în special, dar nu exclusiv:

a) drepturi de proprietate asupra bunurilor mobile și imobile, precum și orice alte drepturi reale, cum ar fi: ipoteci, garanții sau gajuri și alte drepturi similare;

b) acțiuni, părți sociale sau altă formă de participare la societăți comerciale;

c) drepturi de creanță sau orice alte drepturi privind prestații care au o valoare economică;

d) drepturi de proprietate intelectuală, cum sunt: drepturi de autor, brevete, desene industriale, procedee tehnice, precum și mărci de comerț, goodwill și know-how;

e) concesiuni de afaceri acordate prin lege sau conform unui contract, incluzând concesiuni privind prospectarea, cultivarea, extracția sau exploatarea resurselor naturale.

Nici o modificare ulterioară a formei în care sunt investite sau reinvestite activele nu va afecta caracterul lor de investiții, cu condiția ca o astfel de modificare să fie în conformitate cu legile și cu reglementările legale ale părții contractante pe teritoriul căreia s-a efectuat investiția.

2. Termenul *investitor* va însemna orice persoană fizică sau juridică a unei părți contractante, care investește pe teritoriul celeilalte părți contractante.

a) În ceea ce privește România:

(i) termenul *persoană fizică* va însemna orice persoană fizică care are cetățenia României, în concordanță cu legile sale;

(ii) termenul *persoană juridică* va însemna orice entitate, cum ar fi: o societate comercială, organizație sau asociație înregistrată sau constituită în conformitate cu legea în vigoare în România și care își are sediul pe teritoriul României.

b) În ceea ce privește Bosnia și Herțegovina:

(i) termenul *persoană fizică* va însemna persoanele fizice al căror statut de cetățean al Bosniei și Herțegovinei îl dobândesc conform legii în vigoare în Bosnia și Herțegovina și care își au domiciliul sau locul principal de afaceri în Bosnia și Herțegovina;

(ii) termenul *persoană juridică* va însemna persoanele juridice constituite în concordanță cu legile în vigoare în Bosnia și Herțegovina, care își au sediul înregistrat, managementul central sau locul principal de afaceri pe teritoriul Bosniei și Herțegovinei.

3. Termenul *venit* va însemna o sumă produsă de o investiție și include, în special, dar nu exclusiv, profituri, dobânzi, dividende, câștiguri de capital, redevențe și alte onorarii.

4. Termenul *teritoriu* va desemna:

a) în legătură cu România: teritoriul României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale, asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă, asupra cărora România își exercită jurisdicția, respectiv drepturile suverane, în concordanță cu propria sa legislație și cu dreptul internațional, în ceea ce privește exploatarea resurselor naturale, biologice și minerale existente în apele mării, pe fundul și în subsolul acestor ape;

b) în legătură cu Bosnia și Herțegovina: întregul teritoriu terestru al Bosniei și Herțegovinei, marea sa teritorială, solul și subsolul și spațiul aerian de deasupra, incluzând orice suprafață maritimă situată dincolo de marea teritorială a Bosniei și Herțegovinei care a fost sau poate fi desemnată în viitor în baza legii Bosniei și Herțegovinei, în concordanță cu dreptul internațional, ca o suprafață în interiorul căreia Bosnia și Herțegovina își poate exercita drepturi în legătură cu fundul mării, subsolul și resursele naturale.

ARTICOLUL 2

Promovarea și protejarea investițiilor

1. Fiecare parte contractantă va încuraja și va crea condiții favorabile pentru investitorii celeilalte părți contractante pentru a investi capital pe teritoriul său și, în conformitate cu legile și cu reglementările sale legale, va admite astfel de investiții.

2. Investițiilor investitorilor fiecărei părți contractante li se va acorda întotdeauna un tratament just și echitabil și ele se vor bucura de întreaga protecție și securitate pe teritoriul celeilalte părți contractante. Nici o parte contractantă nu va afecta în nici un fel, prin măsuri nerezonabile sau discriminatorii, managementul, întreținerea, folosința, posesia sau înstrăinarea investițiilor de pe teritoriul său ale investitorilor celeilalte părți contractante.

ARTICOLUL 3

Tratamentul național și al națiunii celei mai favorizate

1. Fiecare parte contractantă va acorda pe teritoriul său investițiilor și veniturilor investitorilor celeilalte părți contractante un tratament care, în orice caz, nu va fi mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă investițiilor și veniturilor propriilor săi investitori sau investițiilor și veniturilor investitorilor oricărui stat terț, oricare dintre acestea este mai favorabil investitorilor în cauză.

2. Nici o parte contractantă nu va supune pe teritoriul său investitorii celeilalte părți contractante, cu privire la managementul, întreținerea, folosința, posesia sau înstrăinarea investițiilor lor, la un tratament mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă propriilor săi investitori sau investitorilor oricărui stat terț, oricare dintre acestea este mai favorabil investitorilor în cauză.

3. Prevederile paragrafelor 1 și 2 ale acestui articol nu vor fi interpretate ca obligație a unei părți contractante de a extinde asupra investitorilor celeilalte părți contractante avantajul oricărui tratament, preferință sau privilegiu care rezultă din:

a) orice zonă de comerț liber existentă sau viitoare, uniune vamală, uniune economică, organizație economică regională sau din alt acord internațional similar la care partea contractantă este sau poate deveni membru;

b) orice acord de evitare a dublei impuneri sau din orice alte înțelegeri referitoare în întregime sau în principal la probleme privind impozitarea.

ARTICOLUL 4

Despăgubire pentru naționalizare și expropriere

1. Investițiile investitorilor oricărei părți contractante nu vor fi naționalizate, expropriate sau supuse unor măsuri având efect echivalent cu naționalizarea sau exproprierea (denumite în continuare *expropriere*) pe teritoriul celeilalte părți contractante, decât pentru utilitate publică și conform unei proceduri legale corespunzătoare, pe o bază nediscriminatorie și contra unei despăgubiri prompte, adecvate și efective.

2. Această despăgubire va fi echivalentă cu valoarea de piață a investițiilor afectate imediat înainte de expropriere sau înainte ca exproprierea iminentă să devină cunoscută public, oricare dintre situații intervine prima. Despăgubirea va include dobânda la o rată comercială normală până la data plății și va fi plătită și transferată fără întârziere în țara desemnată de solicitanți în cauză și în valuta țării ale cărei persoane fizice sau juridice sunt aceștia sau în orice valută liber convertibilă acceptată de solicitanți.

3. Investitorii afectați ai oricărei părți contractante vor avea dreptul, în conformitate cu legea părții contractante care face exproprierea, la o promptă revizuire, de către o autoritate judiciară sau altă autoritate independentă a acestei părți contractante, privind legalitatea exproprierii, procedeele de efectuare a acesteia și evaluarea investiției, în concordanță cu principiile stabilite la paragraful 1 al acestui articol.

ARTICOLUL 5

Despăgubire pentru pierderi

Investitorilor oricărei părți contractante care suferă pierderi incluzând pagube cu privire la investițiile lor de pe teritoriul celeilalte părți contractante, ca urmare a războiului sau altui conflict armat, revoluției, stării naționale de urgență, revoltei, insurecției sau răscoalei, li se va acorda de către această din urmă parte contractantă un tratament, în ceea ce privește restituirea, indemnizația, despăgubirea sau altă modalitate de soluționare, nu mai puțin favorabil decât cel pe care această parte contractantă îl acordă propriilor săi investitori sau investitorilor oricărui stat terț, oricare dintre acestea este mai favorabil investitorilor în cauză.

ARTICOLUL 6

Repatrierea investițiilor

1. Fiecare parte contractantă va garanta investitorilor celeilalte părți contractante transferul liber al plăților în legătură cu investițiile acestora. Aceste transferuri vor include în special, dar nu exclusiv:

- capitalul și fondurile suplimentare necesare pentru menținere și dezvoltarea investiției;
- veniturile rezultate din investiție;
- fondurile pentru rambursarea împrumuturilor referitoare la o investiție;
- sumele rezultate din vânzarea totală sau parțială ori din lichidarea unei investiții;
- orice despăgubire sau altfel de plată la care se face referire la art. 4 și 5;
- sumele provenite din reglementarea unui diferend referitor la investiții, la care se face referire la art. 8 și 10;
- câștigurile sau altfel de remunerație a cetățenilor străini angajați în legătură cu investiția.

2. Transferurile vor fi efectuate fără nici o restricție și fără întârziere nejustificată, într-o valută liber convertibilă, la cursul de schimb al principalei piețe pentru tranzacții curente, aplicabil la data transferului.

3. Transferurile vor fi considerate ca fiind făcute fără întârziere nejustificată în sensul paragrafului 2 al acestui articol dacă sunt făcute într-o perioadă normală necesară pentru efectuarea transferurilor. Această perioadă nu va depăși în nici un caz 3 luni.

4. Părțile contractante înțeleg să acorde unor astfel de transferuri un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat transferurilor provenite din investițiile efectuate de investitorii oricărui stat terț.

ARTICOLUL 7

Subrogare

1. Dacă o parte contractantă sau agenția desemnată de ea face o plată legală oricărui dintre investitorii săi pe baza unei garanții sau a unui contract de asigurare împotriva riscurilor comerciale, dată cu privire la o investiție, cealaltă parte contractantă va recunoaște, cu toate drepturile sale stabilite în baza art. 10, valabilitatea subrogării în favoarea primei părți contractante sau a agenției sale în orice drept sau titlu deținut de investitor.

2. Partea contractantă sau agenția sa care este subrogată în drepturile unui investitor va fi investită în toate cazurile cu aceleași

drepturi și va avea același tratament ca și cel al investitorului garantat, plățile cuvenite făcându-se potrivit acestor drepturi.

3. În cazul subrogării, astfel cum este definită la paragraful 1 al acestui articol, investitorul nu va solicita sau nu va urmări o creanță decât dacă este autorizat de către partea contractantă sau agenția sa să o facă.

ARTICOLUL 8

Reglementarea diferendelor dintre o parte contractantă și un investitor al celeilalte părți contractante

1. Orice diferend care poate apărea între o parte contractantă și un investitor al celeilalte părți contractante în legătură cu o investiție de pe teritoriul acelei alte părți contractante va fi reglementat pe cale amiabilă, prin negocieri.

2. Dacă un astfel de diferend nu poate fi reglementat astfel în termen de 6 luni de la data cererii de reglementare, investitorul în cauză poate supune diferendul fie:

- instanței judecătorești sau tribunalului administrativ competent al părții contractante pe teritoriul căreia s-a efectuat investiția; fie
- unui tribunal arbitral ad-hoc constituit pe baza Regulamentului de arbitraj al Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNCITRAL); fie
- Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor relative la Investiții (denumit în cele ce urmează *Centrul*) pentru conciliere sau arbitraj, înființat conform Convenției pentru reglementarea diferendelor relative la investiții între state și persoane ale altor state, deschisă pentru semnare la Washington D.C. la 18 martie 1965 (denumită în cele ce urmează *convenție*), în cazul în care ambele părți contractante vor fi devenit membre ale convenției.

3. Partea contractantă care este parte la diferend nu va invoca niciodată, pe durata procedurilor privind diferendele referitoare la investiții, ca apărare, imunitatea sa sau faptul că investitorul a primit o despăgubire în cadrul unui contract de asigurare care acoperă integral sau parțial paguba ori pierderea suferită.

4. Nici o parte contractantă nu va urmări pe căi diplomatice vreun diferend supus Centrului decât dacă:

- secretarul general al Centrului sau o comisie de conciliere ori un tribunal arbitral constituit de acesta hotărăște că diferendul nu se află sub jurisdicția Centrului; sau
  - cealaltă parte contractantă nu reușește să se supună sau să se conformeze vreunei sentințe adoptate de un tribunal arbitral.
5. Sentința arbitrală se va baza pe:
- prevederile prezentului acord;
  - legile părții contractante pe teritoriul căreia s-a efectuat investiția, inclusiv regulile referitoare la conflictele de legi; și
  - regulile și principiile universale acceptate de dreptul internațional.

6. Sentința arbitrală va fi definitivă și obligatorie pentru ambele părți la diferend și va fi executată în conformitate cu legea părții contractante în cauză.

ARTICOLUL 9

Consultări și schimb de informații

1. Fiecare parte contractantă poate să propună celeilalte părți contractante să înceapă consultări cu privire la orice probleme referitoare la aplicarea sau interpretarea prezentului acord. Cealaltă parte contractantă va întreprinde demersurile necesare pentru ca aceste consultări să aibă loc.

2. La solicitarea oricărei părți contractante va avea loc un schimb de informații cu privire la impactul pe care îl pot avea asupra investițiilor ce fac obiectul acestui acord legile, reglementările legale, hotărârile, practicile administrative ori procedurile sau politicile celeilalte părți contractante.

ARTICOLUL 10

Reglementarea diferendelor dintre părțile contractante

1. Diferendele dintre părțile contractante privind interpretarea sau aplicarea prezentului acord vor fi reglementate, pe cât posibil, prin consultări și negocieri pe căi diplomatice.

2. Dacă un diferend între părțile contractante nu poate fi reglementat astfel într-un termen de 6 luni de la data cererii de

reglementare, diferendul, la cererea oricărei părți contractante, va fi supus unui tribunal arbitral format din 3 membri.

3. Acest tribunal arbitral va fi constituit pentru fiecare caz în felul următor: în termen de două luni de la data primirii cererii pentru arbitraj, fiecare parte contractantă va numi un membru al tribunalului; acești 2 membri vor alege un cetățean al unui stat terț care, cu aprobarea celor două părți contractante, va fi numit președintele tribunalului; președintele va fi numit în termen de două luni de la data numirii celorlalți 2 membri.

4. Dacă în termenele specificate la paragraful 3 al acestui articol numirile necesare nu au fost făcute, fiecare parte contractantă, în lipsa oricărei alte înțelegeri, poate să îl invite pe președintele Curții Internaționale de Justiție să facă numirile necesare. Dacă președintele este cetățean al vreunei părți contractante sau dacă este în orice alt fel împiedicat să își exercite respectiva funcție, vicepreședintele va fi invitat să facă numirile necesare. Dacă vicepreședintele este cetățean al vreunei părți contractante sau dacă este împiedicat, de asemenea, să își exercite funcția respectivă, membrul Curții Internaționale de Justiție cu cea mai mare funcție, care nu este cetățean al vreunei părți contractante, va fi invitat să facă numirile necesare.

5. Tribunalul arbitral își va adopta hotărârile cu o majoritate de voturi. Aceste hotărâri vor fi definitive și obligatorii pentru ambele părți contractante.

6. Fiecare parte contractantă va suporta cheltuielile propriului membru al tribunalului și ale reprezentării sale în procedurile arbitrale; cheltuielile pentru președinte și celelalte cheltuieli vor fi suportate în mod egal de părțile contractante. Tribunalul poate totuși să stabilească prin hotărâre ca o proporție mai mare a cheltuielilor să fie suportată de una dintre cele două părți contractante, iar hotărârea sa va fi obligatorie pentru ambele părți contractante.

7. Tribunalul își va stabili propria procedură.

ARTICOLUL 11

Aplicarea altor reguli

Dacă prevederile legii oricărei părți contractante sau obligațiile în conformitate cu dreptul internațional, existente în prezent sau stabilite ulterior între părțile contractante, în plus față de prezentul acord, conțin reguli generale sau specifice, care îndreptățesc investițiile investitorilor celeilalte părți contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut de prezentul acord, aceste reguli,

Pentru România,
Mircea Geoană,
ministrul afacerilor externe

în măsura în care sunt mai favorabile, vor prevala asupra acestui acord atât timp cât acestea sunt în vigoare.

ARTICOLUL 12

Intrare în vigoare, durată și expirare

1. Fiecare parte contractantă va notifica celeilalte părți contractante în scris cu privire la îndeplinirea formalităților interne legale cerute pe teritoriul său pentru intrarea în vigoare a acestui acord. Prezentul acord va intra în vigoare la data primirii ultimei dintre cele două notificări.

2. Prezentul acord va rămâne în vigoare pentru o perioadă de 10 ani și va continua să fie în vigoare dacă nu va fi denunțat în conformitate cu paragraful 4 al acestui articol.

3. Prevederile prezentului acord se vor aplica viitoarelor investiții efectuate de investitorii unei părți contractante pe teritoriul celeilalte părți contractante și, de asemenea, investițiilor existente, în concordanță cu legile părți contractante, la data la care prezentul acord intră în vigoare. Totuși prevederile acestui acord nu se vor aplica pretențiilor sau diferendelor provenite din evenimente care s-au produs ori pretențiilor sau diferendelor care au fost reglementate înainte de intrarea sa în vigoare.

4. Fiecare parte contractantă, prin transmiterea cu un an înainte a unei notificări scrise celeilalte părți contractante, poate să denunțe prezentul acord la sfârșitul perioadei inițiale de 10 ani sau în orice moment ulterior.

5. În legătură cu investițiile efectuate sau dobândite înaintea datei de încetare a valabilității prezentului acord prevederile tuturor celorlalte articole ale acestui acord vor continua să fie în vigoare pentru o perioadă ulterioară de 10 ani de la respectiva dată a încetării valabilității.

6. Prezentul acord poate fi amendat pe baza unei înțelegeri scrise între părțile contractante. Orice amendament va intra în vigoare în baza aceleiași proceduri cerute pentru intrarea în vigoare a prezentului acord.

7. Prezentul acord se va aplica indiferent dacă părțile contractante au sau nu au relații diplomatice ori consulare.

Drept care subsemnații, pe deplin autorizați, au semnat acest acord.

Semnat la Sarajevo la 20 februarie 2001, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, bosniacă/croată/sârbă și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul unor divergențe în interpretare textul în limba engleză va prevala.

Pentru Bosnia și Herțegovina,
Mirsad Kurtovici,
ministrul comerțului exterior și relațiilor economice

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre România și Bosnia și Herțegovina privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Sarajevo la 20 februarie 2001

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Acordului dintre România și Bosnia și Herțegovina privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Sarajevo la 20 februarie 2001, și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 6 noiembrie 2001.
Nr. 875.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 231**

din 5 iulie 2001

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. f¹)
din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, astfel cum au fost modificate
prin art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 pentru unele măsuri
privind soluționarea cererilor referitoare la acordarea de despăgubiri pentru daune morale**

Nicolae Popa	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Nicolae Cochinescu	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Ioan Vida	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Claudia Miu	— magistrat-asistent șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 112/1998, și ale art. 15 lit. f¹) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, introduse prin aceste acte normative, excepție ridicată de Fundația Editura Revista „România Mare” și de Corneliu Vadim Tudor în Dosarul nr. 5.656/1999 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca fiind nefondată, arătând că în jurisprudența sa Curtea Constituțională a statuat în mod constant că dispozițiile legale criticate nu contravin prevederilor art. 16 și nici celor ale art. 54 din Constituție. Se mai susține că scutirea de taxa judiciară de timbru, instituită prin dispozițiile legale atacate, nu poate determina exercitarea drepturilor procesuale prin abuz de drept, pe lângă alte motive și pentru acela că prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53 din anul 2000 a fost instituită plata unei cauțiuni care trebuie să fie plătită de cel care introduce acțiune pentru acordarea de despăgubiri pentru daune morale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 14 septembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 5.656/1999, **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 112/1998, precum și a dispozițiilor art. 15 lit. f¹) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, introduse prin aceste acte normative**, excepție ridicată de Fundația Editura Revista „România Mare” și de Corneliu Vadim Tudor.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 1 pct. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 112/1998, precum și ale art. 15 lit. f¹) din Legea nr. 146/1997, introduse prin aceleși acte normative, contravin prevederilor art. 16 alin. (1) și (2) și art. 54 din Constituție, deoarece „se creează o categorie de persoane privilegiate care pot să introducă acțiuni fără satisfacerea taxei de timbru precum și o altă categorie care este supusă cu ușurință abuzurilor procesuale ale reclamantilor”. Se mai susține că dispozițiile criticate impun condiții de exercitare a drepturilor procesuale care reprezintă un mijloc artificial prin care se acordă înlesniri „pentru introducerea unor acțiuni de o anumită categorie”.

Tribunalul București — Secția a III-a civilă, exprimându-și opinia, apreciază că dispozițiile criticate sunt contrare dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (2), precum și ale art. 54 din Constituție.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că dispozițiile art. 15 lit. f¹) din Legea nr. 146/1997, astfel cum au fost modificate,

nu contravin prevederilor art. 16 alin. (1) și art. 54 din Constituție, întrucât scutirea în discuție „decurge din însăși natura nepatrimonială a valorilor ocrotite: onoarea și demnitatea”, iar instituirea unei taxe proporționale cu valoarea despăgubirilor ar face ineficiente dispozițiile constituționale care ocrotesc demnitatea și onoarea, precum și datorită faptului că legiuitorul poate reglementa excepții de la obligația generală de plată a taxelor judiciare de timbru. În plus, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 s-a instituit obligația reclamantului de a depune o cauțiune, stabilită la o cotă de 5% din valoarea despăgubirilor solicitate, „care poate să funcționeze ca o contrapondere a tendinței reclamantului de a solicita sume exorbitante pentru acest tip de daune”. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 112/1998, se apreciază că aceasta a fost ridicată în mod greșit, întrucât autorii excepției au avut în vedere, și de această dată, dispozițiile art. 15 lit. f¹), iar nu pe cele ale art. 15 lit. r) din Legea nr. 146/1997, astfel cum a fost modificată.

Președintele Senatului și președintele Camerei Deputaților nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 2, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Prin Încheierea din 14 septembrie 2000 a Tribunalului București — Secția a III-a civilă, Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 pct. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 112/1998, precum și ale art. 15 lit. f¹) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, introduse prin aceste acte normative.

Curtea, analizând cererea privind excepția de neconstituționalitate, reține că aceasta a fost ridicată numai cu privire la dispozițiile art. 15 lit. f¹), introduse în Legea nr. 146/1997 prin art. 1 pct. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 112/1998. Se observă însă că art. 15 lit. f¹) a fost introdus, în realitate, prin dispozițiile cuprinse în art. 1 pct. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1998, astfel cum a fost aprobat prin Legea nr. 112/1998, iar nu prin dispozițiile cuprinse la art. 1 pct. 5. Prin urmare, Curtea constată că excepția, așa cum a fost ridicată de autori, vizează numai dispozițiile art. 1 pct. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 40 din 30 ianuarie 1998), astfel cum a fost aprobată prin Legea nr. 112/1998 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 9 iunie 1998), prin care în art. 15 din Legea nr. 146/1997 a fost introdusă dispoziția prevăzută la lit. f¹). Aceste dispoziții se referă la „stabilirea și acordarea de despăgubiri pentru daunele morale aduse onoarei, demnității sau reputației unei persoane fizice”.

Curtea mai constată însă că și aceste dispoziții au fost, la rândul lor, modificate anterior ridicării excepției de neconstituționalitate, și anume prin art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 pentru unele măsuri privind soluționarea cererilor referitoare la acordarea de despăgubiri pentru daunele

morale (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 23 mai 2000), dispoziții care au următorul cuprins: „*Litera f¹) a articolului 15 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru se modifică și va avea următorul cuprins:*

«*f¹) stabilirea și acordarea de despăgubiri persoanei fizice pentru daunele morale aduse onoarei, demnității, reputației, vieții intime, familiale sau private, ori dreptului la imagine;*»

În consecință, Curtea urmează să se pronunțe asupra constituționalității acestui text legal în vigoare atât la data ridicării excepției, cât și la data soluționării acesteia.

Autorii excepției susțin că aceste dispoziții legale, care formează obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel determinat, sunt contrare următoarelor prevederi constituționale:

— Art. 16 alin. (1) și (2): „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*»;

— Art. 54: „*Cetățenii români, cetățenii străini și apatrizii trebuie să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți.*»

Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor art. 15 lit. f¹) din Legea nr. 146/1997, conservate prin actele normative modificatoare, în sensul respingerii excepțiilor de neconstituționalitate ca fiind neintemeiate. Astfel, prin Decizia nr. 173 din 26 septembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 60 din 5 februarie 2001, Curtea a reținut că „*instituirea unor excepții (scutiri de plata taxei) de la regula generală a plății taxelor judiciare de timbru este o prerogativă exclusivă a legiuitorului. Potrivit art. 138 alin. (1) din Constituție, «Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat se stabilesc numai prin lege». Stabilirea unor excepții de la plata taxelor de timbru trebuie corelată cu prevederile art. 53 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia «Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice».* De asemenea, prin Decizia nr. 175 din 26 septembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 702 din 28 decembrie 2000, Curtea Constituțională a statuat

Față de cele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. f¹) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, astfel cum au fost modificate prin art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000, excepție ridicată de Fundația Editura Revista „România Mare” și de Corneliu Vadim Tudor în Dosarul nr. 5.656/1999 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă. Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 5 iulie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 236

din 5 iulie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 pentru unele măsuri privind soluționarea cererilor referitoare la acordarea de despăgubiri pentru daunele morale

Nicolae Popa — președinte
Costică Bulai — judecător
Nicolae Cochinescu — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Petre Ninosu — judecător
Lucian Stângu — judecător
Ioan Vida — judecător
Gabriela Ghiță — procuror
Maria Bratu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 pentru unele măsuri privind soluționarea cererilor referitoare la acordarea de despăgubiri pentru daunele morale, excepție ridicată de Gurguiatu Sandu în Dosarul nr. 1.147/2000 al Judecătoriei Focșani.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public consideră că textele legale criticate nu încalcă prevederile constituționale menționate de către

autorul excepției, întrucât, pe de o parte, fiind vorba de o ordonanță de urgență, nu este necesară o lege de abilitare, iar pe de altă parte, dispoziția art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 nu contravine în nici un fel prevederilor constituționale. În consecință, se solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 22 martie 2001, pronunțată în Dosarul nr. 1.147/2000, **Judecătoria Focșani a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 pentru unele măsuri privind soluționarea cererilor referitoare la acordarea de despăgubiri pentru daunele morale.** Excepția a fost invocată de contestatorul Gurguiatu Sandu în contradictoriu cu Societatea Comercială „INSTAELECTRIC” — S.A. Focșani într-un litigiu de muncă având ca obiect plata de despăgubiri pentru daunele morale suferite de autorul excepției.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2000 contravin prevederilor constituționale referitoare la ordonanțele Guvernului. Pe de o parte, nu a fost adoptată de Parlament o lege de abilitare a Guvernului de a emite ordonanțe, iar pe de altă parte, nu s-a făcut de către Guvern dovada existenței cazului excepțional pentru a justifica emiterea ordonanței de urgență. Ordonanțele Guvernului nu pot modifica sau abroga legi votate de Parlament. În speță, art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 modifică art. 15 lit. f¹) din Legea nr. 146/1997, iar art. 5 abrogă Legea nr. 3/1974, cu excepția art. 72—75 și a art. 93.

De asemenea, autorul excepției mai consideră că prin ordonanțe nu se poate reglementa în domenii ce fac obiectul legilor organice, fiind astfel încălcate și prevederile art. 72 alin. (3) lit. h), l) și r) din Constituție.

În legătură cu dispozițiile art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 se afirmă că acestea contravin dispozițiilor constituționale ale art. 20, 21 și ale art. 43 alin. (1). Aceste dispoziții încălcă prevederile internaționale referitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la care face trimitere art. 20 din Constituție. Accesul liber la justiție se consideră a fi nesocotit, întrucât cetățenii „nu au cu ce plăti cauțiune”, aceștia trebuind să aibă asigurat, potrivit art. 43 alin. (1) din Constituție, un nivel de trai decent.

Autorul excepției consideră că urmează să fie aplicat art. 150 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia actele normative ce contravin Constituției sunt abrogate.

De asemenea, se mai afirmă că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2000 contravin și prevederilor Codului muncii, Legii nr. 168/1999 și ale Legii nr. 146/1997.

Judecătoria Focșani, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată întrucât, pe de o parte, conform prevederilor art. 107 și 114 din Constituție, Guvernul poate să adopte ordonanțe de urgență, iar pe de altă parte, deși Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 impune plata unei cauțiune de 5%, totodată stabilește și condițiile în care cauțiunea urmează să fie restituită.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este nefondată deoarece accesul la justiție nu este îngreunat prin instituirea obligației de depunere a cauțiunii, aceasta reprezentând doar o garanție că „mecanismul statului nu este pus în funcțiune în mod abuziv, șicanator și total nefondat”. Se mai apreciază că nu au fost modificate prevederile Codului muncii și nici ale Legii nr. 168/1999, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 având ca obiect de reglementare acțiunile întemeiate pe dispozițiile art. 998—999 din Codul civil. În ceea ce privește susținerea că nu se poate reglementa prin ordonanță de urgență în domeniul legii organice, se consideră că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 conține reglementări privitoare la procedura civilă, care, conform Deciziei Curții Constituționale nr. 718/1997, nu fac parte din domeniul legilor organice. În ceea ce privește susținerea privind inexistența cazului excepțional, se arată că ordonanța a fost emisă datorită creșterii „numărului de litigii în care se solicită despăgubiri pentru daune morale”, precum și faptului că în ultima perioadă s-a observat ridicarea unor pretenții bănești neobiective, șicanatorii, în fața instanțelor de judecată.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere exprimat de Guvern, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

În legătură cu obiectul excepției de neconstituționalitate, deși în încheierea de sesizare a Curții Constituționale este indicat art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000, în realitate, din analiza notelor scrise ale autorului excepției rezultă că este contestat doar alin. (1) al art. 1, text ce reglementează obligația de plată a cauțiunii. În consecință, Curtea urmează să se pronunțe asupra dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 23 mai 2000, text ce are următorul cuprins: „*Cel care, considerându-se prejudiciat printr-o atingere adusă onoarei, demnității sau reputației sale, vieții intime, familiale sau private, ori dreptului la imagine, formulează cerere la instanța civilă referitoare la stabilirea și acordarea de despăgubiri pentru daune morale trebuie să depună o cauțiune de 5% din valoarea despăgubirilor solicitate.*”

În susținerea excepției autorul acesteia a invocat încălcarea următoarelor dispoziții constituționale:

— art. 20: „(1) *Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.*”

(2) *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.*”

— art. 21: „(1) *Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*”

(2) *Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.*”

— art. 43, alin. (1): „*Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent.*”

— art. 72 alin. (3) lit. h), l), r): „*Prin lege organică se reglementează: [...]*”

h) *organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a Ministerului Public și a Curții de Conturi; [...]*

l) *regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele și protecția socială; [...]*

r) *celelalte domenii pentru care, în Constituție, se prevede adoptarea de legi organice.*”

— art. 107 alin. (1) și (3): „(1) *Guvernul adoptă hotărâri și ordonanțe. [...]*”

(3) *Ordonanțele se emit în temeiul unei legi speciale de abilitare, în limitele și în condițiile prevăzute de aceasta.*”

— art. 114 alin. (1) și (4): „(1) *Parlamentul poate adopta o lege specială de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe în domeniul care nu fac obiectul legilor organice. [...]*”

(4) *În cazuri excepționale, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență. Acestea intră în vigoare numai după depunerea lor spre aprobare la Parlament. Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă în mod obligatoriu.*”

— art. 150 alin. (1): „*Legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare, în măsura în care ele nu contravin prezentei Constituții.*”

În legătură cu motivele de neconstituționalitate invocate Curtea constată că unele dintre ele privesc Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 în ansamblul său, și deci implicit art. 1 alin. (1), iar altele se referă în mod direct la dispoziția ce constituie obiectul excepției.

I. Criticile aduse ordonanței în ansamblul său privesc inexistența unei legi de abilitare, încălcarea interdicției reglementării prin ordonanță în domeniul legilor organice și inexistența cazului excepțional.

Examinând critica de neconstituționalitate referitoare la inexistența unei legi speciale de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, urmând să fie respinsă. Astfel, din prevederile art. 114 din Constituție rezultă că guvernul poate adopta două tipuri de ordonanțe: ordonanțe emise în baza

unei legi speciale de abilitare și ordonanțe de urgență. Cerința existenței unei legi speciale de abilitare, prevăzută la art. 107 alin. (3) și art. 114 alin. (1), vizează, în mod evident, numai prima categorie de ordonanțe, iar nu și pe cele de urgență, sediul materiei pentru acestea din urmă fiind dat de art. 114 alin. (4) din Constituție.

Referitor la susținerea privind interdicția reglementării prin ordonanțe în domeniul legii organice, Curtea observă că potrivit art. 107 alin. (3) și art. 114 alin. (1) din Constituție această interdicție vizează doar ordonanțele emise de Guvern în baza unei legi speciale de abilitare, iar nu și ordonanțele de urgență. Ordonanța de urgență reprezintă o situație de excepție, pentru care art. 114 alin. (4) nu prevede restricția impusă de alin. (1) al aceluiași articol în materia ordonanțelor emise în temeiul unei legi de abilitare. În acest sens este și jurisprudența constantă a Curții Constituționale, concretizată, de exemplu, prin Decizia nr. 34 din 17 februarie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 25 februarie 1998, Decizia nr. 83 din 19 mai 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 211 din 8 iunie 1998 sau Decizia nr. 15 din 25 ianuarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 14 iunie 2000. Rezultă astfel că nu prezintă interes, din acest punct de vedere, dacă materia reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 face parte sau nu din domeniul legii organice, critica de neconstituționalitate fiind nefondată.

În ceea ce privește motivul de neconstituționalitate referitor la inexistența cazului excepțional, Curtea constată că emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2000 a fost justificată de numărul foarte mare de litigii aflate pe rolul instanțelor judecătorești având ca obiect cereri pentru acordarea de despăgubiri pentru daunele morale suferite. Astfel, pentru a preîntâmpina încălcarea nejustificată a rolului instanțelor judecătorești cu astfel de cereri, precum și exercitarea abuzivă a dreptului de a pretinde despăgubiri într-o materie cu un grad ridicat de subiectivism a fost emisă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000.

II. În legătură cu motivele de neconstituționalitate ce privesc în mod nemijlocit dispoziția art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000, Curtea constată că susținerea autorului excepției privind încălcarea art. 21 din Constituție nu poate fi primită, cerința depunerii unei cauțiuni neîngrădind în nici un fel accesul la justiție. Accesul liber la justiție semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime au fost încălcate, iar nu faptul că acest acces nu poate fi supus nici unei condiționări. Prin instituirea obligației de plată a cauțiunii de 5% din valoarea despăgubirilor solicitate, obligație reglementată prin art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000, s-a urmărit, pe de o parte, preîntâmpinarea exercitării abuzive, cu rea-credință, a dreptului de acces la justiție, prin introducerea unor

cereri vădit nejustificate, în scop șicanatoriu, iar pe de altă parte, protejarea drepturilor și libertăților celui chemat în judecată pentru plata de despăgubiri pentru daune morale. De altfel, potrivit art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 cauțiunea se restituie reclamantului după rămânerea irevocabilă a hotărârii, cu excepția cazului în care cererea a fost respinsă și pârâul solicită despăgubiri sau cheltuieli de judecată, situație în care cauțiunea servește la dezdăunarea acestuia.

Această modalitate de reglementare, care reprezintă o opțiune a legiuitorului, este în conformitate cu dispozițiile constituționale privind competența și procedura în fața instanțelor judecătorești și exercitarea cu bună-credință a drepturilor subiective. Astfel, potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție, „*Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege*”, iar conform art. 54, „*Cetățenii români, cetățenii străini și apatrizii trebuie să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți*”. Cu privire la constituționalitatea instituirii unei cauțiuni, ca o condiție a sesizării instanțelor judecătorești, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, de exemplu, prin Decizia nr. 126 din 4 iulie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 447 din 11 septembrie 2000, sau prin Decizia nr. 242 din 23 noiembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 687 din 21 decembrie 2000, respingându-se susținerile privind încălcarea dreptului de acces la justiție.

Nu se poate susține nici încălcarea dispozițiilor art. 43 alin. (1) din Constituție privind obligația statului de a lua măsuri de dezvoltare economică și protecție socială de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent, instituirea unei cauțiuni ca garanție a exercitării cu bună-credință a drepturilor și libertăților cetățenești neavând legătură cu măsurile de dezvoltare economică și protecție socială ce trebuie luate de către stat.

De asemenea, critica referitoare la încălcarea art. 20 din Constituție urmează să fie respinsă, întrucât autorul excepției nu arată în nici un fel care drept fundamental este încălcat, raportat la actul internațional în care ar fi consacrat acest drept.

În legătură cu invocarea art. 150 alin. (1), Curtea constată că acesta nu poate avea incidență în cazul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2000, întrucât ipoteza textului constituțional vizează actele normative preconstituționale ce sunt abrogate în măsura în care contravin Constituției.

În final, în legătură cu susținerea autorului excepției conform căreia art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 nu ar fi aplicabil în litigiul de la instanța de fond, Curtea reține că acest aspect reprezintă o problemă de aplicare a legii, ce nu intră în competența sa, conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, ci în competența instanțelor judecătorești, partea nemulțumită de modul de aplicare a dispozițiilor legale de către instanță putându-se folosi de căile de atac reglementate de lege.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2000 pentru unele măsuri privind soluționarea cererilor referitoare la acordarea de despăgubiri pentru daunele morale, excepție ridicată de Gurguiatu Sandu în Dosarul nr. 1.147/2000 al Judecătoriei Focșani.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 5 iulie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate : Centrul pentru relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

---